

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 19 • 12 mai 1978

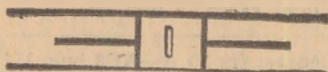
1

IUCH. — GAEȘTI
Str. 13 Decembrie 208
Jud. Dimbovița

2

UZINA „MECANICĂ”
CLUJ-NAPOCA

METALE PRODUSE DIN METAL

- INP 100 OL 37 1K kg. 15000
- Idem 160 OL 37 1K kg. 5000
- Idem 360 OL 37 1K kg. 18000
- UNP 80 OL 37—1N kg. 5000
- Idem 140 OL 37—1N 10000
- Idem 160 OL 37—1N kg. 5000

PROF. GRELE

- OLC 45 Ø90 kg. 4000
- OL 42 Ø90 kg. 1000
- 41 MOC 11 Ø100 kg. 2000
- C45 Ø100 kg. 4000
- 13 CN 30 Ø100 kg. 4000
- C 45 Ø120 kg. 8000
- 13 CN 30 Ø120 kg. 3000
- Idem Ø130 kg. 9000
- 41 MOC 11 Ø140 kg. 4000

- OL 42 Ø 140 kg. 3000
- 13 CN 30 Ø140 kg. 3200
- C 35 Ø150 kg. 5000
- 13 CN 30 Ø150 kg. 5000
- SZ 38 Bz Ø160 kg. 3000
- OLC 15 Ø160 kg. 4500
- Idem Ø170 kg. 2500
- 13 CN 30 Ø170 kg. 4000
- OL 50 Ø170 kg. 5000
- 41 MOC 11 Ø170 kg. 5000
- OL 50 Ø180 kg. 8000
- OL 44—2 K Ø180 kg. 5000

METALE DURE PLĂCI

- YT5—C103 buc. 200
- HS20—C20 buc. 124
- H1—16—10 buc. 50
- K10—C32 buc. 100
- HS30—C25 buc. 27
- HS30—C25 buc. 74
- YT14—C309 buc. 40
- HS10—C10 buc. 2300
- YG3—A409 buc. 200

- YT5—A421 buc. 56
- YT5—A131 buc. 150
- HS30—B10 buc. 2900
- P20—D8 buc. 790
- P20—D12 buc. 384
- P30—D8 buc. 383
- S2—16—10 buc. 420
- H1—16—16 buc. 84
- H1—14—32 buc. 51
- Țevi Cu Ø55×3,5 am 63 kg. 7200
- Țevi alamă Ø16×1 kg. 230
- Idem 24×3 kg. 101
- Idem 25×2,5 kg. 62
- Idem 35×2 kg. 55
- Idem 60×3 kg. 110
- Țevi Al. 99,5 32×5 kg. 345
- Bare Cu 9 Ø50 kg. 105
- Idem 80 kg. 168
- Idem N. 17 kg. 64
- Idem 22 kg. 100
- Idem 30 kg. 90
- Idem 36 kg. 66
- Lat 60×8 kg. 100

OFERTE

- Profil Cu XW kg. 1325
- Tablă Cu 9 $\neq$ 1 $\times$ 1000 $\times$ 2000 kg. 200
- Florură de calciu CQF 2 to. 20,0
- Ferotitan 25% Ti to. 1,0
- Magnazită granulată 0.5 to. 20,0
- Plumb bloc to. 0.6
- Silicomangan 90% Si+Mn to. 6,0
- Zinc tehnic to. 0,5
- Minereu de fier to. 20,0
- Silicocalciu to. 5,0
- Ferovanadiu to. 0,02
- Aliaj aluminiu ATSi5 Fe to. 15,0
- Clingherit $\neq$ 5 mm to. 1,0
- Idem $\neq$ 6 mm to. 0,1
- Arzător CG4 buc. 1
- Baterii încălzire abur buc. 3
- Idem buc. 1
- Supapă sig. DN 65 PN 25—40 buc. 4

CONSTRUCȚII — INSTALAȚII ELECTRICE

- Ampermetru 60 A buc. 2
- Idem E54—600 A buc. 3
- AMSU—P 12703 buc. 20
- Armătură cu braț buc. 5
- Idem 100 w. buc. 107
- Idem 200 w. buc. 15
- Idem cu braț 200 w buc. 4
- Bec 220/25 buc. 200
- Idem 220/40 buc. 200
- Bec vapor mercur 400 w buc. 9
- Bec infraroșii buc. 6

- Bara stratitex kg. 20
- Bobină 20 w buc. 25
- Idem 250 w buc. 8
- Idem BIA 40 w buc. 34
- Buton comandă 2 A buc. 132
- Bandă sticlă 20 mm ml. 5000
- Idem 25 mm ml. 2950
- Idem 30 mm ml. 3500
- Bandă uleiată 15 mm ml. 9400
- Bandă naturală 15 mm ml. 1200
- Bandă vegetală 15 mm ml. 1200
- Idem 20 mm ml. 4250
- Idem 25 mm ml. 10450
- Idem 30 mm ml. 6000
- Bobine MIF 1600 KWH buc. 66
- Bandă mătase 0,10 $\times$ 25 ml. 5000
- Idem 0,10 $\times$ 30 ml. 5000
- Bloc releu termic 15 A buc. 30
- Idem 10 A buc. 61
- Buton pătrat 2 A. cod. 6501 buc. 72
- Buton ciupercă cod. 6514 buc. 50
- Conductor FY 1 mm ml. 5736
- Idem cu reținere cod. 6524 buc. 30
- Idem 16 mm ml. 200
- Conductor FFF 6 mm ml. 604
- Idem CSYY 16 $\times$ 1,5 ml. 150
- Idem MYYM 4 $\times$ 2,5 ml. 930
- Idem MCG 4 $\times$ 2,5 ml. 1768
- Condensator buc. 5
- Cuplaj electromagnetic buc. 3
- Cheie comandă buc. 105
- Conector 4 mm² buc. 100
- Idem 50 m² buc. 114
- Coloană seleniu buc. 2
- Capac ventilator lateral 10 buc. 414
- Comutator 63 A buc. 8

- Idem cu carne 40 A buc. 7
- Contactor 40 A cu releu 220—40 buc. 9
- Idem AC3—63 A buc. 16
- Idem AC3— 200 A buc. 2
- Idem AC3—100 A 380 v buc. 9
- Contact K. 1 10 A buc. 22
- Idem K1 40 A buc. 2
- Contactor TCA 10 A cu releu 380 v buc. 25
- Idem TCA 10 A cod. 4003 buc. 25
- Idem TCA 32 A buc. 9
- Idem TCA 63 A buc. 1
- Idem TCA 40 A buc. 49
- Idem TCA 125 A buc. 33
- Idem TCA 200 A buc. 2
- Idem TCA 125 A buc. 6
- Idem TCA 6 A cod. 4003 buc. 4
- Capac siguranță 63 A buc. 101
- Controler 7 camere buc. 3
- Clame racord 6 mm buc. 5100
- Contact fix 25 A—AC3 buc. 111
- Contact mobil AC3—100 A buc. 20
- Idem AC3 100 A buc. 188
- Contact fix TCA 125 A buc. 145
- Cruce port perii buc. 8

Revista ECONOMICA

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 66 10
filiala Sector 1, București
Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNRSR,
Tiparul :
Intreprinderea poligrafică „Informația”,
str. Brezoianu, 25

CONTRACT ECONOMIC

APRECIEREA CAUZELOR CARE DETERMINĂ NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE DE PREDARE A DEȘEURILOR

Contractele pe care le încheie unitățile socialiste în legătură cu predarea deșeurilor de hîrtie și a celor metalice, au la bază sarcinile de plan stabilite de către organele competente. Dată fiind corelația specifică în care află față de sarcinile de plan, contractele economice nu se pot încheia nici perfectă (ca urmare a rezolvării obiectivelor precontractuale) în concordanță cu sarcinile de plan stabilite. Aceasta fiind consecința rolului preponderent al sarcinii de plan, efectul la care ne-am referit se produce nu numai în faza încheierii contractului, dar și în aceea a modificării și executării lui.

Ca atare, contractul privind predarea deșeurilor nu se poate încheia, modifica și executa decît în concordanță deplină cu prevederile sarcinii de plan.

În acest context, se impun a fi examinate și rezolvate suspînțele care se rîmulează din partea unor unități socialiste în sensul că sarcina de predare a deșeurilor a fost fixată în neconcordanță cu posibilitățile lor reale. Oare, asemenea suspînți, chiar dovedite fiind, ar putea să ducă la concluzia că răspunderea pentru nepredarea deșeurilor nu se apreciază în raport cu cantitatea contractată în concordanță cu sarcina de plan legal stabilită, ci în raport cu cantitatea rezultată din aprecierea posibilităților reale de predare ale unității socialiste cauză?

Credem că o asemenea apreciere ar fi întemeiată.

Într-adevăr, nici părțile contractanților și nici arbitrajul nu au dreptul să substituie organelor de planificare rolul, limitarea răspunderii în raport cu posibilitățile reale ale unității predătoare, ar avea, pînă la urmă, semnificația modificării sarcinii de plan, prin girul unei rezolvări exone-

ratoare de răspundere. Cu alte cuvinte, apărarea de răspundere pe acest motiv ar însemna, în mod implicit, nerecunoașterea caracterului obligator al sarcinii de plan și substituirea organului jurisdicțional în atribuțiile organului de planificare care a stabilit sarcina de plan.

Neconcordanța dintre sarcina de plan și posibilitățile unei unități socialiste de predare a deșeurilor trebuie să-și găsească rezolvarea pe alt plan: acela al modificării sarcinii de plan. O asemenea neconcordanță, în măsura în care este reală și semnalată la timp organelor competente, poate și trebuie să ducă la modificarea sarcinii de predare, cu respectarea metodologiei în vigoare. Dacă însă, sarcina de plan este menținută, răspunderea unității predătoare se analizează în raport cu această sarcină care coincide, de altfel, cu sarcina contractuală.

Această soluție se impune și în lumina Deciziei primului arbitru de stat nr. 775/1978.

În speță, unitatea predătoare a susținut că are posibilitatea de a preda numai 580 tone deșeuri de hîrtie, față de 1.430 tone, cît rezulta din sarcina de plan. Deși s-au făcut demersuri la organele competente, sarcina de plan a fost menținută la nivelul inițial. În consecință, prin decizia citată, s-a reținut că „sarcina de livrare nefiind modificată de organele competente, pîrita-furnizoare este răspunzătoare pentru neexecutarea întocmai și la termen a prevederilor contractuale”.

S-a mai reținut, prin aceeași decizie, că diminuarea resurselor de deșeuri, ca urmare a eforturilor depuse pentru valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor, exonerează de răspundere unitatea socialistă predătoare, în măsura în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale a fost determinată, realmente, de această împrejurare.

Iată deci, două împrejurări cărora li se atribuie, în mod justificat, efecte diferite asupra răspunderii unităților socialiste pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale de predare a deșeurilor.

I. ICZKOVITS

COMERȚ EXTERIOR

DESEMNAREA ARBITRULUI UNIC ȘI A ARBITRULUI-PREȘEDINTE

Procedura de constituire a instanței arbitrale unipersonale, potrivit Regulamentului UNCITRAL, este mai complexă decît în cazul instanței colegiale, fiindcă implică un surplus de înțelegere între părțile litigante. Ele nu se limitează să-și aleagă în mod discreționar arbitru personal, pe care îl preferă, ci trebuie să cadă de acord asupra desemnării aceluiași arbitru, singurul chemat să soluționeze diferendul.

Pentru realizarea acestui obiectiv, Regulamentul UNCITRAL încredințează fiecărei părți, în aceeași măsură, inițiativa de a adresa celeilalte propuneri cu privire la „numele uneia sau mai multor persoane care ar fi susceptibile să îndeplinească funcția de arbitru unic”, cum se exprimă art. 6 § 1, lit. a.

Destinatarul ofertei beneficiază de un termen de gîndire de 30 de zile, stabilit de art. 6 § 2 din Regulamentul UNCITRAL. În intervalul arătat el poate să accepte valabil propunerea. Dacă își dă asentimentul, instanța arbitrală unipersonală a fost constituită pe calea cea mai simplă și expeditivă.

Există însă și posibilitatea ca propunerea să fie respinsă sau să rămînă fără nici un răspuns. În asemenea situații, Regulamentul UNCITRAL decide că la expirarea fără rezultat a termenului de 30 de zile amintit, arbitru este numit de către autoritatea de nominare aleasă de părți prin acordul lor comun” sau desemnată (dacă ele nu se înțeleg în această privință) de către secretarul general al Curții permanente de arbitraj de la Haga (art. 6 § 2).

Rolul și atribuțiile autorității de nominare sînt prevăzute de art. 6 § 3 din Regulamentul UNCITRAL. Textul instituie o procedură uzuală, însă cu caracter dispozitiv, de la care pot să deroge atît părțile, cît și autoritatea de nominare.

În conformitate cu procedura uzuală, autoritatea de nominare are sarcini-

na ca, inițial, să întocmească o listă cuprinzând numele a trei persoane, care pot îndeplini funcția de arbitru unic

La cererea oricărei părți, autoritatea de nominare este apoi obligată să comunice ambilor împrișinați cite un exemplar al listei. Totodată le atrage atenția să ștergă de pe listă numele persoanei sau persoanelor pe care le consideră inacceptabile ori în privința cărora ar avea de formulat obiecțiuni. Fiecare parte este de asemenea invitată ca, dacă a înlăturat astfel vreuna dintre propuneri, să numeroteze pe listă „numele restante în ordinea preferinței sale” (art. 6 § 3, lit. b).

În scopul arătat, părțile dispun de un timp suficient de gândire. Regulamentul UNCITRAL le acordă posibilitatea ca în termen de 15 zile de la primirea listei, să o restituie autorității de nominare, completată în modul arătat.

Primind cele două exemplare ale listei, autoritatea de nominare procedează la confruntarea lor. Ea este obligată să numească „arbitru unic dintre persoanele al căror nume figurează pe listele care i-au fost restituite și ținând seama de ordinea de preferință indicată de părți” (art. 6 § 2, lit. c).

Se poate însă ca procedura arătată să rămână fără rezultat, fie că părțile (sau una dintre ele) nu restituie autorității de nominare lista în termenul de 15 zile, fie că toate numele pe care le cuprinde sînt șterse, fie că se constată neconcordanțe între cele două exemplare, cit privește ordinea de preferință manifestată față de persoanele propuse pentru funcția de arbitru unic.

În asemenea situații sau pentru „orice alte motive”, dacă numirea arbitrului unic nu poate fi efectuată în condițiile arătate, Regulamentul UNCITRAL încredințează autorității de nominare un drept de alegere foarte larg. În adevăr, ca ultim remediu, numirea arbitrului unic este lăsată „la aprecierea acestuia” (art. 6 § 3, lit. d). Regulamentul UNCITRAL stabilește totuși două directive de principiu, în atenția autorității de nominare. În primul rînd se recomandă ca aceasta să aibă în vedere „considerații de natură să garanteze numirea unui arbitru

independent și imparțial”. În al doilea rînd, se precizează că „este de dorit să fie numit un arbitru care să aibă o naționalitate diferită de a părților (art. 6 § 4):

Procedura uzuală a desemnării arbitrului unic pe baza listei întocmite de către autoritatea de nominare și comunicată părților poate fi însă înlăturată, dacă ele se înțeleg în acest sens. Autoritatea de nominare are și ea facultatea ca „în exercițiul puterii sale de apreciere” să decidă că sistemul folosirii listelor s-ar învedera neconvenabil în cazul concret luat în considerare (art. 6 § 3).

În orice ipoteză, fie că se recurge la procedura întocmirii comunicării listelor, fie că se adoptă un alt sistem, Regulamentul UNCITRAL instituie cerința celerității, impunînd autorității să numească arbitru unic „pe cit de repede posibil” (art. 6 § 3).

Normele de care ne-am ocupat sînt deopotrivă aplicabile în vederea desemnării arbitrului-șefedinte al instanței colegiale, ori de cite ori el nu poate fi ales de către cei doi arbitri personali ai părților prin înțelegerea lor, în termen de 30 de zile, calculate de la data cînd a fost nominalizat cel de-al doilea arbitru (de obicei al părții).

dr. O. CAPĂȚINĂ

RAPORTURI DE MUNCĂ

CONSIDERAȚII CU PRIVIRE LA DESFACEREA CONTRACTULUI DE MUNCĂ ÎN CAZUL ÎN CARE UNITATEA SE MUTĂ ÎN ALTĂ LOCALITATE ȘI ARE POSIBILITATEA SĂ-ȘI ASIGURE CADRELE PE PLAN LOCAL

Dezvoltarea social-economică armonioasă a întregului teritoriu al țării, diversificarea și specializarea economiei, repartizarea echilibrată a forțelor de producție, utilizarea eficientă a resurselor naturale — cerințe imperiative ale economiei planificate — pot avea, uneori, drept consecință mutarea unor unități în alte localități.

Corespunzător, în considerarea deopotrivă a intereselor generale și persoanei încadrate, se impune folosirea rațională a forței de muncă care în concret, potrivit art. 130, alin. 1 lit. c din Codul muncii, înseamnă asigurarea cadrelor necesare, în limita posibilităților, din localitatea respectivă și evitarea unor deplasări masive de personal cu toate consecințele de ordin economic și social pe care le antrenează.

Ca o garanție a stabilității raportului de muncă, textul de lege prevede expres existența cumulativă a două condiții în prezența cărora unitatea poate iniția desfacerea contractului de muncă și anume: mutarea unității în altă localitate și posibilitatea asigurării pe plan local a cadrelor necesare.

Expresiile „unitatea se mută” și „altă localitate” ce împlinesc conținutul primei condiții pot fi înțelese, în opinia noastră, cu următoarele explicații.

În cadrul marilor întreprinderi și mai ales în cadrul centralelor și unităților asimilate acestora își desfășoară activitatea diferite formațiuni economice răspîndite pe o largă arie geografică care, potrivit cu necesitățile, se mută dintr-o localitate în altă (șantiere de construcții-montaj, amenajări hidrografice, ateliere, subunități, puncte de lucru etc.).

Credem că noțiunea „mutarea unității” trebuie înțeleasă în accepțiunea sa largă de mutarea unei formațiuni economice în sensul celor de mai sus indiferent dacă are sau nu personalitate juridică și independent de fapt dacă se mută chiar „sediul unității” deoarece în asemenea cazuri se schimbă un element esențial al contractului și anume, locul muncii, stabilit inițial de părți. Nu s-ar putea susține, așadar, că nu sîntem în prezența condiției cerute de lege decît în cazul în care se mută o unitate cu personalitate juridică, tocmai fiindcă, așa cum a prevăzut Tribunalul Suprem, prin „unitate” înțelegem unitatea în care persoana prestează munca, indiferent dacă aceasta are sau nu personalitate juridică, deoarece acolo este locul său de muncă și colectivul său de muncă (Secț. civ. dec. nr. 145/1974, în „RRD”, 1974 nr. 10, p. 69).

Expresia „altă localitate” utilizată de legiuitor pune cel puțin două probleme: dacă unitatea trebuie să se mute într-o localitate (sat, comună, oraș, municipiu) sau este suficientă mutarea sa într-o altă zonă geografică a a doua problemă, la ce distanță de locul actual, se consideră că unitatea este mutată?

În primul rând, trebuie să distingem între „localitate” și „unitate administrativ-teritorială”. Astfel, municipiul București este „o localitate” deși are mai multe unități administrativ-teritoriale. În același timp, satele din mediata apropiere a municipiilor, ori cele din apropierea orașelor, urmează să fie considerate „localități” distincte de cea a municipiului ori orașului care ca unitate administrativ-teritorială le include.

Se admite, în general, că prin localitate se înțelege municipiul, orașul, comuna și satul (Legea nr. 2/1968, privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România). Ținând seama de realitatea practică considerăm că, „altă localitate” este și în cazul în care mutarea unității are loc într-o arie geografică dispusă în afara unei localități, ca așezare urbană sau rurală. Adică ne gândim tot în cadrul textului de lege, chiar când unitatea se mută în zone dispușe în afara perimetrului localității. În acest din urmă caz, trebuie acordată aprecierea concretă dacă asigurarea pe plan local a cadrelor necesare este justificată economic în raport cu asigurarea personalului actual.

În același mod trebuie apreciată și instanța la care este situată noua localitate. Legea, nefăcând alte precizări, va trebui să se aprecieze concret eficiența asigurării cadrelor pe plan local în raport cu mutarea personalului actual. Deci, criteriul de apreciere pentru asemenea situații îl vom lua în a doua condiție a motivului pe care îl analizăm, adică în eficiența asigurării personalului pe plan local.

Cea de-a doua condiție, posibilitatea asigurării cadrelor pe plan local, necesită de asemenea două explicații. În primul rând, dacă posibilitatea de asigurare este în vedere toate cadrele actuale, indiferent de calificare și funcție și dacă se referă atât la forța de muncă disponibilă cât și la alte surse existen-

te pe plan local, iar a doua este în legătură cu înțelesul expresiei „pe plan local”.

Primul aspect, în acord cu termenii legii, trebuie înțeles pe de o parte, în sensul că se referă la toate cadrele din unitate, iar pe de altă parte, că asigurarea poate fi făcută atât din forța de muncă disponibilă, cât și prin preluarea (transferarea) de la unitățile existente pe plan local.

Sigur că unitatea apreciind diligent fiecare caz în parte va avea grijă să rețină pe muncitorii cu înaltă calificare, specialiștii și alte persoane necesare unității. În același timp va evita mutarea unor persoane ca: muncitori necalificați, persoane încadrate temporar, personal de pază, deservire etc. a căror mutare nu se justifică economic și social.

Pot apărea și unele situații speciale. Astfel, este cazul absolvenților stagiași și a celor care au încheiat un act adițional la contractul de muncă. Ambele aceste categorii de persoane s-au obligat să muncească o perioadă de timp într-o unitate, primii acolo unde vor fi repartizați (art. 163 și art. 164 din Legea nr. 11/1968 și art. 5 art. 20 și art. 21 din Decretul nr. 54/1975) iar ceilalți în unitatea care i-a trimis la forma respectivă de instruire (art. 21, lit. b din Legea nr. 1/1970). Așadar, aceștia nu vor putea refuza mutarea împreună cu unitatea decît sub sancțiunea suportării unor penalități civile (art. 20 și art. 21 din Decretul nr. 54/1975) și a întreruperii stagiului ori a suportării cheltuielilor ocazionate de pregătirea lor (art. 21 lit. c din Legea nr. 1/1970). Dar unitatea este obligată întotdeauna să facă propunerea de mutare acestor persoane? Sintem de părere că dacă unitatea are posibilitatea să-și asigure cadrele respective pe plan local, poate renunța atât la absolvenții stagiași, cât și la cei cu care a încheiat un act adițional, fără ca aceștia să suporte plata unor penalități ori despăgubiri. Absolvenții stagiași vor continua stagiul la o altă unitate socialistă, stabilită de ministerul sau organul central ori de Comitetul Executiv al Consiliului popular, în subordonarea căruia se află unitatea la care au fost repartizați (art. 5, alin. 3 din Decretul nr. 54/1975).

În legătură cu expresia „pe plan local”, în literatura de specialitate (Vasile Buia, Asigurarea stabilității în funcție a apgajaților, în „J.N.” nr. 6/1966, p. 46—47) s-a susținut că prin această formulare „nu trebuie înțeleasă doar încadrarea în muncă a unei persoane cu domiciliul în localitatea unde are loc mutarea unității, ci și din localități învecinate”. Apreciem că este abuzivă măsura desfacerii contractului de muncă dacă ar urma, în postul respectiv sau de aceeași natură, să se facă încadrări din afara localității sau a celor învecinate.

Raportat la cele de mai sus, considerăm că expresia „pe plan local” poate fi analizată împreună cu prevederea cuprinsă în art. 62 lit. 1 din Legea nr. 11/1971 potrivit căreia biroul consiliului oamenilor muncii din centrală aprobă încadrarea personalului cu domiciliu la distanțe mai mari de 50 de km. În cazul întreprinderilor subordonate ministerelor, altor organe centrale ori consiliilor populare, întrucît această atribuție nu figurează printre cele date de Legea nr. 11/1971 în competența organelor tutelare, apreciem că ea poate fi exercitată de organele colective de conducere ale unităților respective (C. Jornescu, Gh. Țigăeru, Cartea întreprinderii vol. IV Revista Economică, supliment, 1974, p. 478). Criteriul distanței fixate de lege nu este însă suficient prin el în-suși, unitatea urmînd să aprecieze, de la caz la caz, eficiența încadrării personalului din localitățile învecinate.

Aprobarea mutării unității este de competența organelor care au dispus înființarea unităților respective atât în cazul unităților socialiste de stat (art. 3, art. 19 și art. 75 din Legea nr. 11/1971) cit și în cazul organizațiilor socialiste cooperatiste și obștești (art. 44, alin. 1 și 2 și art. 28, lit. b din Decretul nr. 31/1954).

În final evidențiem părerea că în-scrierea unei asemenea situații printre motivele pentru care unitatea are inițiativa desfacerii contractului de muncă se justifică în primul rând prin existența unor subunități, filiale, șantiere, ateliere, puncte de lucru, etc. care prin natura muncii se mută în diferite localități. În același timp credem, deși legea nu precizează, că le-

giultorul a avut în vedere cu precădere muncile necalificate, sau cu o calificare mai puțin complexă, precum și posibilitatea asigurării cadrelor mai ales din forța de muncă disponibilă pe plan local.

În aceeași ordine de idei mutarea unității nu conduce automat la desfacerea contractelor de muncă. Posibilitatea asigurării cadrelor pe plan local dublează condiția mutării și dă caracter de suficiență condițiilor cerute de legiutor, condiții care se vor aprecia diligent pentru fiecare caz în parte.

Mai mult, unitatea are, în toate cazurile, posibilitatea de a păstra acele persoane pe care, datorită experienței și specializării lor, le consideră necesare pentru bunul mers al unității cu condiția ca și acestea să fie de acord să schimbe locul de muncă. Ne întemeiem această părere chiar pe caracterul dispozitiv al prevederilor art. 130 (1) din Codul muncii.

Dr. Iosif R. URS

TRANSPORT

ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA TRANSPORTURILOR AUTO

4. Transporturile de călători.

Decretul nr. 468/1977 cu privire la organizarea și efectuarea transporturilor cu autovehicule, stabilește în raport cu cele trei categorii de parcuri auto proprietate socialistă, transporturile de persoane ce pot fi efectuate. Astfel :

A. Parcul auto de folosință generală efectuează transporturile în comun de persoane în autobuze sau microbuze pe linii permanente sau ocazionale, precum și transportul cu autoturisme, în condițiile prevăzute de lege, fără limitarea zonei de deplasare, în trafic intern și internațional.

B. Parcul auto de folosință locală execută transporturi în comun de persoane cu autobuze și microbuze în cuprinsul orașelor și municipiilor, inclusiv în localitățile componente, co-

munele suburbane și satele ce aparțin orașelor și municipiilor, precum și transporturi cu autoturismele taxi.

C. Parcul de folosință proprie execută :

a) în unitățile din toate sectoarele de activitate, transportul unor formații de personal de lucru cu materiale și mijloace tehnice pentru intervențiile operative în procesul de producție, în zona de activitate a unității deținătoare de autovehicule. Aceste transporturi se pot efectua numai cu autocamioane și autotractoare cu șa și semiremorci destinate acestui scop sau cu autovehicule pentru transport de mărfuri cu o capacitate de până la 1,5 tone.

b) pentru activități specifice în :

— **Industrie :** transportul personalului propriu nelocalnic din unitățile de extracție a minereurilor radioactive, efectuat cu autobuze și alte autovehicule cu caroseria special amenajată pentru persoane, în condițiile prevăzute de lege ;

— **Exploatare forestieră și materiale de construcții :** transportul muncitorilor forestieri, în condițiile prevăzute de lege, la și de la punctele de exploatare forestieră, cu autovehicule amenajate pentru persoane, din cele care execută transporturi specializate în acest sector.

— **Construcții-montaj :** transportul, în condițiile prevăzute de lege, la unitate și înapoi, a personalului nelocalnic, dacă nu poate fi executat cu autovehiculele din parcul de folosință generală, precum și transportul personalului în cadrul unității, la și de la locul de muncă, pentru cerințele de producție, cu autocamioane sau cu autovehicule amenajate pentru transporturi de mărfuri și persoane.

— **Agricultură :** transportul, în condițiile legii, la și de la program, a personalului unităților agricole de stat situate în locuri izolate și a personalului unităților de producție animalieră, dacă nu poate fi executat cu autovehiculele din parcul de folosință generală, precum și transportul personalului în cadrul unității, la și de la locul de muncă, pentru cerințele de producție. În perioada campaniilor agricole de masă, transporturile se pot efectua, cu acordul Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor,

transportul de personal localnic și din alte județe.

— **Turism și aviație :** transport de persoane în scopuri turistice cu autobuze, microbuze și autoturisme, fără limitarea zonei de deplasare, în trafic intern și internațional ; transporturi de persoane în comun cu autobuze și microbuze de la sediul agenției la aeroport, dus și întors și a personalului din aeroporturi, la și de la locul de muncă.

— **Explorare și cercetare :** transportul cu autobuze a personalului nelocalnic din unitățile Comitetului de Stat pentru Energia Nucleară.

— **Presă și propagandă :** transportul echipelor de reportaj de presă, radio și televiziune, precum și a echipelor de filmare, în condițiile legii.

— **Agricultură cooperatistă :** transportul persoanelor, la și de la locul de muncă, precum și de la domiciliu la locul de muncă și retur, în județul în care unitatea își desfășoară activitatea, pentru cerințele de producție ale acesteia, cu autovehicule amenajate corespunzător siguranței circulației.

— **Cooperarea meșteșugărească :** transportul personalului invalid din sectorul cooperăției meșteșugărești, cu microbuze și autobuze la și de la locul de muncă.

— **Activitatea de service, sănătate și ocrotiri sociale,** transporturi anume prevăzute în anexa nr. 1 pct. J și K din anexa nr. 1 la Decretul nr. 468/1977.

Transporturile de persoane în comun cu autovehiculele din parcul unităților socialiste se efectuează pe baza indicatorilor prevăzuți în planul național unic de dezvoltare economică-socială.

Transporturile de persoane în comun cu autobuze și microbuze, pe trasee și cu orare fixe, se efectuează numai cu legitimații de călătorie și pe bază de tarife unice.

Personalul nelocalnic, la locul de muncă și înapoi, poate fi transportat pe bază de convenție încheiată între unitate de transport și unitatea beneficiară, potrivit programului de transport stabilit de comun acord.

În cadrul contractului de prestații încheiat pentru transportul de mărfuri, poate fi efectuat și personal, în

oane special amenajate. De asemenea, poate fi efectuat și transport de persoane în grup pentru cerințe productive, de la un loc de muncă altul, cu autobuze și microbuze, baza contactului de prestații de transport de persoane. Aceste transporturi pot fi efectuate numai pe baza tabelului nominal al personalului care urmează a fi transportat, aproape conducătorul unității.

Transportul cu autoturisme taxi din orașul de folosință locală se face la cererea persoanelor interesate, iar cel cu autoturisme din parcul de foloș generală, în interesul serviciului pentru acțiuni de protocol, se efectuează pe bază de comandă acceptată. Transportul cu autoturismele din oraș propriu se poate efectua numai în cazurile și pentru categoriile de persoane, stabilite în condițiile legii.

Radu ECONOMU

CONTRACTUL DE TRANSPORT FERVIAR DE MĂRFURI — PRELUNGIRE A CONTRACTULUI DE LIVERARE — ȘI DEPENDENȚA DE POSIBILITĂȚILE DE DESCĂRCARE LA BENEFICIAR

Într-un recent litigiu la Arbitrajul Stat Central (dosarul nr. 1065/1977), a pus problema dependenței contractului de transport de contractul de livrare și de posibilitățile de descărcare la beneficiar.

Beneficiara a solicitat penalități în formitate cu prevederile H.C.M. nr. 425/1975 de la furnizor pentru nelivrarea unei cantități de ciment. Furnizorul a afirmat că deși planul de transport, în concordanță cu planul de livrare, pusese dea satisfacție obligațiilor contractuale față de acest beneficiar, totuși coordonatorul de balanțe, CENSA Cimentului, cu avizul ministerului de resort, a fost obligată să moacă repartițiile de ciment către acest beneficiar întrucât acesta, deși i ceruse să-și organizeze primirea cimentului în vagoane cisternă, cum vede planul de transport, nu a făcut aceasta și astfel beneficiarul i-a direcționat posibilitatea de expediere a cimentului către această destinație. Este cunoscut faptul că înainte de intrarea în vigoare a H.C.M. nr. 425/1975, contrac-

tul de transport era considerat, atât în practică, cât și de literatura juridică, independent.

Hotărârea arătată schimbă radical această optică, făcând — de o parte — contractul de transport complet dependent de contractul de livrare, iar — pe de altă parte — de posibilitățile de descărcare. Acest lucru este firesc întrucât transportul nu este decât o prelungire a procesului de producție (prin deplasarea mărfii la beneficiar), iar dacă beneficiarul nu are posibilități de descărcare a mărfii, blochează liniile de cale ferată, fapt care duce la oprirea transportului pentru acest beneficiar.

Furnizorul-expeditor prezintă către calea ferată necesarul anual de transport, având ca bază, astfel cum o arată prevederile H.C.M. nr. 425/1975 „cantitățile de mărfuri rezultate din contractele economice de livrare dintre furnizori și beneficiari pentru traficul intern, respectiv planul de producție în cazurile când aceste contracte nu sunt încă încheiate, planul de export-import pentru traficul de export-import și convențiile internaționale pentru transporturile de mărfuri în tranzit cu transbordare”. (Art. 3 din Normele metodologice la acest H.C.M.).

Pe de altă parte, când mărfurile din proiectul programului de sosiri nu se încadrează în capacitatea de descărcare a fronturilor, destinatarii sunt obligați să nominalizeze în scris mărfurile ce urmează a fi reduse. (Art. 11 din aceleași Norme Metodologice).

Astfel, contractul de transport devine o adevărată prelungire a producției și încadrat în posibilitățile de primire a mărfurilor. Se degajă astfel și tendința atragerii, într-o măsură cât mai mare, a întreprinderilor direct interesate la stabilirea sarcinii de plan.

Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor nu face decât să cuprindă în planul primit de la Comitetul de Stat al Planificării (care în fapt constituie capacitatea maximă de transport) suma necesarelor anuale de transport, controlând numai dacă s-a respectat capacitatea stațiilor, optimizarea transporturilor și posibilitățile de descărcare. Ca urmare, se elaborează balanțe anuale de capacitate, care sunt difuzate la Regionalele de Cale Fe-

rată, stau la baza încheierii contractelor anuale de transport.

Față de această situație, este necesar ca beneficiarii să ceară din timp furnizorilor să solicite prin necesarul de transport, vagoane care să poată fi descărcate la destinație. Numai în cazul în care calea ferată nu poate onora acest deziderat, se poate recurge la diminuarea cantității de mărfuri expediate acestor beneficiari. În cazul în speță, trebuiau solicitate vagoane acoperite în loc de vagoane cisternă pentru transportul cimentului.

Prin pct. 6 din Programul de măsuri pentru îmbunătățirea utilizării mijloacelor de transport feroviare, auto și pe apă. (Anexa 1 la H.C.M. nr. 425/1975) se trasează sarcini Comitatelor și celorlalte organizații beneficiare de transport să-și mărească capacitatea de încărcare-descărcare pe liniile industriale, astfel încât normele de staționare să fie reduse cu cel puțin 15%, prin folosirea deplină a capacităților existente în depozite și la fronturile de încărcare-descărcare, îmbunătățirea executării manevrelor și a proceselor tehnologice de exploatarea a mijloacelor de transport, creșterea gradului de folosire a mijloacelor de mecanizare a operațiilor de manipularea mărfurilor, completarea forței de muncă corespunzătoare și ridicarea calificării personalului.

Luclan THEODORU

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● N. IOANIȚESCU (București) solicită lămuriri într-o situație concretă care pune în discuție consecințele livrării unor utilaje, fără dovada aprobării investiției.

Utilajele în cauză erau destinate obiectivului de investiții „Extindere secție forjă”, fapt cunoscut și de unitatea furnizoare astfel cum rezultă din anexa contractului încheiat de părți. În atare situație, unitatea furnizoare nu trebuia să treacă la executarea contractului înainte de a se

convinge asupra aprobării investiției. Nesocotind această interdicție, unitatea furnizoare are de suportat consecințele la care vă referiți întrucât a încălcat prevederile art. 97 din Legea finanțelor.

● **N. MATEICIUC (Iași)** se interesează de efectele pe care le produce propunerea unității furnizoare de a se modifica contractul încheiat prin reducerea obiectului său în condițiile în care unitatea beneficiară nu s-a pronunțat, în nici un fel, asupra propunerii.

Considerăm că, în condițiile relatate de dv., contractul a rămas nemodificat și, ca atare, urma să fie executat astfel cum a fost încheiat.

Această concluzie se impune datorită faptului că, în raporturile dintre unitățile socialiste, contractele economice se încheie și se modifică numai în scris. Ca atare, lipsa unui răspuns la propunerea de modificare a contractului, nu poate să ducă la concluzia că unitatea beneficiară a acceptat propunerea la care i s-a făcut de către unitatea furnizoare.

● **I. GHERGHESCU (București)** solicită lămuriri cu privire la termenul în care unitățile socialiste beneficiare își pot valorifica pretențiile întemeiate pe calitatea necorespunzătoare a produselor livrate.

Din scrisoarea dv. nu rezultă suficiente elemente pentru a se cunoaște dacă viciile în cauză au fost aparente sau ascunse. Deși, în ambele situații, termenul de prescripție este același (6 luni) prezintă relevanță caracterul viciilor, deoarece în cazul celor aparente, termenul de prescripție curge de la data preluării efective a produselor, indiferent de faptul dacă s-a încheiat sau nu proces verbal de recepție, pe când în cazul viciilor ascunse, termenul de prescripție începe să curgă de la data descoperirii lor.

● **G. NIKOLAUS (Sibiu)** întreabă dacă se datorează penalități pentru depășirea consumului de energie termică în situația în care obiecțiunile precontractuale privind cantitatea nu au fost deduse spre soluționare organului competent.

Intrucât din relatarea corespondentului nostru rezultă că prin obiecțiile în discuție s-a solicitat contractarea unei cantități de energie termică superioară celei prevăzute în repartitie, considerăm că nesesizarea organelor competente a rezolva neînțelegerea rămîne, practic, fără consecințe.

Într-adevăr, contractul nu se putea perfecta decît la nivelul cantității repartizate și întrucît penalitățile s-au calculat pentru consumul prin care s-a depășit această cantitate, socotim că ele sînt datorate.

● **ZS. BABA (Harghita)** se interesează de condițiile în care unitățile socialiste reclamante pot obține recuperarea taxelor de timbru aferente acțiunilor arbitrale revocate.

În asemenea situații, taxele de timbru se pot restitui în condițiile paragrafului 71 din Instrucțiunile Ministerului Finanțelor nr. 1711/1960, adică, dacă se renunță și în scris și în mod expres la acțiune pînă la data primului termen de pregătire, dar nu mai tîrziu de o zi după repartizarea acțiunii spre soluționare potrivit art. 26 din Regulile procedurii arbitrale.

● **T. GRUMĂZESCU (Argeș)** întreabă dacă lipsa forței de muncă calificată n-ar putea constitui o împrejurare de natură să apere unitățile socialiste de răspunderea pentru neîndeplinirea obligațiilor de furnizare asumate prin contracte economice.

Răspunsul este negativ, practica arbitrală fiind constantă în aprecierea că o asemenea împrejurare nu poate justifica neîndeplinirea obligațiilor contractuale.

● **S. PRODAN (Cluj-Napoca)** solicită lămuriri în privința neretroactivității prețurilor aplicabile între unitățile socialiste.

În conformitate cu art. 128 din Legea nr. 19/1971, prețurile și tarifele intră în vigoare de la data stabilirii lor sau la o dată ulterioară, prevăzută în actul de aprobare a prețurilor și tarifelor. Este interzisă introducerea în fabricație a produselor și prestarea serviciilor cu caracter de serie sau de masă înainte de a se fi stabilit prețurile și tarifele legale.

● **GH. TEODORESCU (București)** întreabă dacă actul prin care unitatea socialistă constată nulitatea contractului de muncă trebuie emisă nu cu respectarea condițiilor procedurale și de formă, prevăzute de lege pentru desfacerea contractului de muncă din inițiativa unității.

Nulitatea și desfacerea contractului de muncă sînt noțiuni juridice tincte. Din această cauză nu trebuie condițiile procedurale și de formă prevăzute de lege pentru desfacerea contractului de muncă din inițiativa unității își pot găsi aplicare în cazul nulității acestuia, ci numai acele condiții necesare pentru ca persoana în cauză să fie în măsură de a-și asigura dreptul său la stabilitatea în muncă. Astfel, unitatea are obligația de a motiva măsura luată și să o comunice celui în cauză (Tribunal Supra-județean Iași, decizia nr. 869/1966). Nu vor fi însă aplicabile nulității contractului de muncă prevederile art. 133 și ale art. 146 din Codul de procedură civilă, decizia nr. 869/1966.

● **ROTĂRESCU I. (București)** întreabă dacă unitatea socialistă poate să anuleze într-un contract economic adevărat de obiect furnizarea unor produse defecte la contractare (pentru care nu s-a emis ordin de repartizare) poate să se trasă în procedura de soluționare a neînțelegerilor precontractuale în condițiile prevederilor Legii nr. 71/1969.

Produsele necuprinse în balar materiale sînt libere la contractare nefăcînd obiectul unor ordine de repartizare emise de organele competente.

Prin consecință, unitatea nu poate fi obligată a contracta în condițiile cerute de partener (furnizor sau beneficiar), unitățile interesate urmează să se pună de acord cu privire la condițiile și condițiile contractului de muncă. Dacă nu se pot pune de acord unitățile în cauză nu se va încheia contractul.

H. M.

C.